

459. Dr. Ereky István rektor beszéde két ifjúságról és a nemzeti egységről

„Egy olyan ifjúság szónokai akarták lelkesíteni és hazaszeretetre buzdítani a felvidéki fiatalságot, amely ifjúság hazaszeretete nálunk utcai tüntetésekben, kevés és laza munkában nyilvánul meg”

A Ferecz József Tudományegyetemen péntek délelőtt ünnepélyes külsőségek mellett tartották meg a szokásos doktorrá avatást. Az avatáson dr. Ereky István rektor a következő beszédet intézte az új doktorokhoz: „Doktor Urak! A felvidéki magyar egyetemi ifjúság egyik apostoli lelkű vezetője járt a napokban Szegeden, s tőle hallottam mélyszéles megdöbbenéssel, hogy mekkora szakadék tátong a felvidéki, trianoni határon inneni s a határon túli magyar ifjak között. A budapesti ifjúság egyik bajtársi egyesülete Országzászlót vitt a kassai ifjúságnak. Elhangzottak a zászló átadói részéről a nálunk megszokott hazafias beszédek, s a szónokok megdöbbenve látták a hatást. Ő maguk megéreztek a teljes kudarcot: az ottani ifjúság pedig átérezte a kiábrándulás minden keserűségét. Az ok nagyon egyszerű. Egy olyan ifjúság szónokai akartak lelkesíteni, hazaszeretetre buzdítani, amely ifjúság hazaszeretete nálunk utcai tüntetésekben, kevés és laza munkában, s – ritka kivételektől eltekintve – a vizsgákon elért igen gyenge eredményekben nyilvánul. S az üres frázisokat végig kellett hallgatni egy olyan ifjúságnak – folytatta Ereky rektor –, amely a legutóbbi idők forradalomszerű megmozdulásaitól eltekintve nem engedhette meg magának a tüntetések gyerekes örömeit, mert a legszerényebb vélemény nyilvánításáért is durva megrugdosás és börtön volt az osztályrésze: végig kellett hallgatnia egy olyan ifjúságnak, amely csak lopva, titokban ismerhette meg a magyar szellemi élet legújabb alkotásait, s csak titokban tartott gyülekezeteiken vitathatta meg a magyarság életének nagy kérdéseit: amelynek idegen nyelven kellett tanulni és vizsgázni s mérhetetlen nehézségek árán kellett megküzdenie fellebbezőinek rosszakaratával: s amely ifjúság idegen nyelven tanulva is túlszárnyalta az elnyomók dédelgetett ifjúságát, mert összeszorított fogakkal, keményen kitarván dolgozott a sikerért. Ezt a felvidéki fiatalságot az elnyomatás, a sokszoros megalázás, a szenvedés acélozta férfiakká, ugyanannyira, hogy élettapasztalatokban, komolyságban s a szellemi színvonal és szociális érzékenység szempontjából legalább tíz esztendővel van előtte a mi fiatalságunknak. De ez a szakadék, amely ugyanazon nemzet két ifjúsága között tátong – folytatta – meg van azok között is, akik országunk sorsát vannak hivatva irányítani. Ez az oka, hogy amikor leginkább volna szükség egységre, a diadaltól mámoros ország egyszerre meghasonlik. Az országépítés munkája még el sem kezdődött, s máris áthidalhatatlan ellentétek választják el azokat, akik célkitűzéseikben és cselekvésben egyaránt – ha valaha, hát most – egynek kellene lenniük. A magyarság léte, a magyarság fennmaradása függ attól – fejezte be Ereky rektor beszédét –, hogy az idők szavát megértsük és valamennyien egyesült

erővel munkálkodjunk az új Magyarország nagyságának megalapozásán. Ehhez azonban tettekben megnyilvánuló hazaszeretetre, komoly és kitartó munkára és arra van szükség, hogy a maga egyéni érdekeit és pártérdekeit mindenki alárendelje az összesség érdekeinek. Midőn egyetemünk tanácsa magukat kibocsátja az életbe – fordult az új doktorokhoz –, kötelességemnek tartom, hogy ezekre az igazságokra a figyelmüket felhívjam. Szívleljék meg amit mondtam, s akkor – bármilyen munkakört is töltenek be – Önök is hozzá fognak járulni ahhoz, hogy a magyarság egy szebb és boldogabb jövőt érhesen meg.

Délmagyarország XIV. (1938) november 26. 3. oldal

460. Munkában a szegedi „Egység Diákszervezet”

Az egyetemi hallgatók gyakorlati kiképzése – Tavasszal országzászlót visznek Kassára a szegedi hallgatók – Ereky István dr. rektor az „Egység Diákszervezet” legnagyobb támogatója

Több ízben foglalkoztunk már a szegedi „Egység Diákszervezet” példamutató tevékenységével. Az egyesület célja, mint ismeretes, a különböző szervezetekben, bajtársi szövetségekben elhelyezkedett diákok egy táborba gyűjtése, hogy egyesült erővel munkálkodhassanak a magyar jövő alakításában. Az „Egység Diákszervezet” előkészítése már akkor folyamatban volt, amikor még nem koptatták el az egység értelmét a különböző halvaszületett próbálkozgatások kapcsán, amelyek szándékai ködösek és különben is a magyar diákságtól idegenek voltak. A szegedi „Diákegység Szervezet” azonban nem akar lokális jellegű, diákelkülönülés maradni, hanem hirdeti az országban a diákegység és ezen túl minden magyar lélek kollektivitásának, egységének sorsdöntő szükségességét.

Diák-vezetés

Az „Egység Diákszervezet” nem centralizálásra törekszik, hanem különböző diákalakulatok munkásságának egyirányú, kollektív tevékenységet akar kiszabni. Ma 300 tagja van az egyesülésnek, négy szobából álló klubhelységük – a Tisza Lajos körút és a Petőfi Sándor sugárút sarkán – igen kedvező benyomást kelt a látogatóban. Mi mindenük van ezeknek a nagyszerű fiúknak itt? Két magyaros díszítésű biliárdasztal, ötlámpás rádió, kényelmes bútorzat. Ami azonban a legjobban megfogja a szemlélőt: kereszt alakú vörös villanyégő, amely éjjel-nappal ég, mint örökmécses.

Az „egység Diákszervezet” kebelén belül két csoport van. Egyik a tanárképző főiskolások, másik az egyetemi hallgatók csoportja. Az együttműködés azonban összehangolt. Az egyesület alapszabályát három hónappal ezelőtt kidolgozták, és jóváhagyásra leküldték a minisztériumba. Érdekes és a diáktömörülések esetében egyedülálló újítás az a tény, hogy a vezetőség tagjai diákokból állnak.

Gyakorlati kiképzés

A „nem az iskolának, az életnek tanulunk” alapelvet évszázadok óta hirdeti minden állam iskolarendszere, mégis, amikor a végzett diák kikerül a való életbe,